

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

№ 47 (524)

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

- *Төрөөс мөнгөний бодлогын талаар 2008 онд баримтлах үндсэн чиглэл батлах тухай*
- *Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2008 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл батлах тухай*

Улсын Их Хурлын Тамгын газар
Улаанбаатар хот
2007 он

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

Долоо хоног тутмын

Улаанбаатар хот

2007 оны арванхоёрдугаар сарын 21

№47 (524)

Гарчиг

Нэг. МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

607.	Ерөнхийлөгчийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1105
608.	Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	1106
609.	Засгийн газрын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1106
610.	Төрийн тусгай хамгаалалтын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1106
611.	"Хот байгуулалтын салбарын төсөл"-ийн зээлийн хэлэлцээрийг соёрхон батлах тухай	1106
612.	Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын хувь, хэмжээ тогтоох тухай	1107

Хоёр. МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

613.	Төрөөс мөнгөний бодлогын талаар 2008 онд баримтлах үндсэн чиглэл батлах тухай	Дугаар 86	1107
614.	Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2008 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл батлах тухай	Дугаар 87	1108
615.	Импортын барааны гаалийн албан татварын хувь, хэмжээг тогтоох тухай	Дугаар 96	1124

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЕРӨНХИЙЛОГЧИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Ерөнхийлөгчийн тухай суудлын автомашин болон холбоогоор хуулийн 16 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсгийн үйлчлүүлж, төрийн тусгай хамгаалалтад байх "нэгэн бүрэн эрхийнхээс илүүгүй хугацаагаар бөгөөд энэ талаар тусгайлан шийдвэр Улсын Их Хурлаас тогтоосон бусад хангамж гаргахгүй." гэж өөрчилсүгэй.

эдэлж, улсын хамгаалалтад байна." гэснийг

"бүрэн эрхийнхээ хугацаа дууссанаас эхлэн нэгэн бүрэн эрхийн буюу 4 жилийн хугацаанд

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлд дор дурдсан агуулгатай 11.7 дахь хэсэг нэмсүгэй.

"11.7.Улсын Их Хурлын дарга нь бүрэн эрхийнхээ хугацаа дууссанаас эхлэн нэгэн бүрэн эрхийн буюу 4 жилийн хугацаанд суудлын автомашин болон холбоогоор үйлчлүүлж, төрийн

тусгай хамгаалалтад байх бөгөөд энэ талаар тусгайлан шийдвэр гаргахгүй."

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2007 оны 6 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Засгийн газрын тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 9 дэх заалтыг "бүрэн эрхийнхээ хугацаа дууссанаас эхлэн нэгэн бүрэн эрхийн буюу 4 жилийн хугацаанд суудлын автомашин болон холбоогоор үйлчлүүлж, төрийн тусгай хамгаалалтад байх бөгөөд энэ талаар

тусгайлан шийдвэр гаргахгүй." гэж өөрчлөн найруулсугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2007 оны 6 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТӨРИЙН ТУСГАЙ ХАМГААЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Төрийн тусгай хамгаалалтын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 3 дахь заалтын", эсхүл Улсын Их Хурлаас тогтоосон" гэснийг хассугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2007 оны 6 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдөр

Улаанбаатар хот

"ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН САЛБАРЫН ТӨСӨЛ"-ИЙН ЗЭЭЛИЙН ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙГ СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Засгийн газар, Азийн хөгжлийн банк хооронд 2007 оны 8 дугаар сарын 27-ны өдөр байгуулсан "Хот байгуулалтын салбарын төсөл"-ийн зээлийн

хэлэлцээрийг Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдөр

Улаанбаатар хот

НЭМЭГДСЭН ӨРТГИЙН АЛБАН ТАТВАРЫН ХУВЬ, ХЭМЖЭЭ ТОГТООХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. 2008 оны 7 дугаар сарын 1-ний өдрийг хүртэлх хугацаанд импортолж борлуулсан хүнсний бүүдэй болон мөн хугацаанд импортолж борлуулсан 40.0 мянган тонн бүүдэйн гурилын нэмэгдсэн өртгийн албан татварын хувь, хэмжээ тэг /0/ хувьтай тэнцүү байна.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийн 1 дүгээр зүйлд заасан хугацаа дууссан, эсхүл мөн зүйлд

заасан хэмжээнд хүрснээс хойш энэ хууль үйлчлэхгүй.

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг батлагдсан өдрөөс буюу 2007 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдөр

Дугаар 86

Улаанбаатар хот

Төрөөс мөнгөний бодлогын талаар 2008 онд баримтлах үндсэн чиглэл батлах тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 7 дахь заалт, Төв банк (Монголбанк)-ны тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ НЬ:

1.Төрөөс мөнгөний бодлогын талаар 2008 онд баримтлах үндсэн чиглэлийг хавсралтаар баталсугай.

2.Энэ тогтоолыг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулж, үр дүнг улирал тутам Улсын Их Хуралд танилцуулж байхыг Монголбанк (А.Батсүх)-нд даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН

Монгол Улсын Их Хурлын 2007 оны
86 дугаар тогтоолын хавсралт

ТӨРӨӨС МӨНГӨНИЙ БОДЛОГЫН ТАЛААР 2008 ОНД БАРИМТЛАХ ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛ

Төрийн мөнгөний бодлого нь инфляцийг дунд хугацаанд тогтвортой нам түвшинд байлгаж, санхүүгийн зах зээл, банкны салбарын тогтвортой байдлыг хангах, мөнгөний бодлогын үр ашгийг дээшлүүлэх, эдийн засгийн тогтвортой өсөлтийг хангахад нийцсэн санхүүгийн зах зээлийн бүтэц, дэд бүтцийг хөгжүүлэхэд чиглэгдэнэ. Монголбанк нь төрийн мөнгөний бодлогын үндсэн чиглэлийн хүрээнд бодлогын шийдвэрүүдээ бие даасан байдлаар гаргана. Энэхүү бодлого нь төрийн бодлогын уламжлалыг хадгалсан зах зээлийн өөрчлөлтийг тухай бүр тусган авч дунд хугацаанд тодорхойлогдсон зорилготой нийцсэн байдлаар хэрэгжинэ.

1. Мөнгөний бодлогын талаар

1.1.Төрийн мөнгөний бодлогын гол зорилт нь 2008–2010 онуудад хэрэглээний үнийн индексээр илэрхийлэгдэх инфляцийг дунджаар жилийн 6 хувь байлгахад оршино.

1.2.Төрийн мөнгөний бодлогыг хэрэгжүүлэхдээ олон улсад нийтлэг хэрэглэгдэж байгаа дэвшилтэт хэлбэрийг улс орны эдийн засгийн хөгжлийн чиг хандлагатай уялдуулан үе шаттай

хэрэгжүүлнэ. Бодлогын хэрэгжилт аль болох тогтвортой, үр ашиг нь нэмэгдэж, улам нээлттэй, үр нөлөө сайтай байх нөхцлийг сайжруулна.

1.3.Гадаад валютын албан нөөцийн удирдлагыг боловсронгуй болгон найдвартай байдлыг хангаснаар гадаад төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварыг дээшлүүлэн, нөөцийн импортын 30 долоо хоногийн төлбөрийг гүйцэтгэх хэмжээнээс доошгүй байлгаж, түүний бүтэц, байршил, эрсдэл, үр өгөөжийн зохистой харьцааг хангах бодлогыг хэрэгжүүлнэ.

1.4.Төргөийн гадаад валюттай харьцах ханш тогтох зах зээлийн тогтолцоог бэхжүүлж, зах зээлийн мэдээллийн болон арилжааны тогтолцооны үр ашгийг нэмэгдүүлэн, төгрөгийн ханш нь макро эдийн засгийн урт хугацааны зорилгод нийцсэн байхыг чухалчилна. Төгрөгийн гадаад валюттай харьцах ханш нь зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлтийн үр дүнд уян хатан тогтож байх бөгөөд Монголбанкны оролцоо нь зөвхөн богино хугацааны огцом өөрчлөлтийг зөөлрүүлэх хэмжээнд хязгаарлагдана.

1.5.Зээлийн мэдээллийн санг боловсронгуй болгох, төлбөрийн тэнцлийн мэдээллийн хамрах

хүрээг өргөжүүлж, гадаад хөрөнгө оруулалтын тайлан гаргах ажлыг хэрэгжүүлнэ.

1.6. Мөнгөний бодлогыг улс орны эдийн засгийн хөгжлийн чиг хандлагатай уялдуулан хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэхэд чиглүүлж, урт хугацаатай эзэлийн хэмжээг нэмэгдүүлэх, түүний хүүг бууруулна.

2. Санхүүгийн салбарын үр ашгийн талаар

2.1. Санхүүгийн салбарын нэгдсэн удирдлага, хяналтыг боловсронгуй болгох зорилгоор Сангийн яам, Санхүүгийн зохицуулах хороо болон Монголбанкны үйл ажиллагааны уялдааг сайжруулж, Санхүүгийн тогтвортой байдлын зөвлөлийн ажиллах эрх зүйн орчныг хуульчлан баталгаажуулна.

2.2. Санхүүгийн салбарт гарч байгаа шинэ бүтээгдэхүүн, үйлчилгээнд иж бүрэн шинжилгээ хийж, дүгнэлт өгөх ажлыг зохион байгуулахын зэрэгцээ олон улсын хөндлөнгийн бие даасан мэргэжлийн байгууллагуудар үнэлгээ, дүгнэлт хийлгэж ажиллана.

2.3. Банкны байгууллагын үйлчилгээ нь бизнесийн үйл ажиллагааг дэмжин, иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хэрэгцээнд оновчтой нийцсэн санхүүгийн бүтээгдэхүүнийг цогц хэлбэрээр үзүүлэхэд шаардлагатай эрх зүйн болон дэд бүтцийн орчныг сайжруулна. Сургалт, судалгаа хийж нийтэд түгээх, хэрэглэгчийн мэдээллийг баяжуулах ажлыг зохион байгуулахын зэрэгцээ санхүүгийн зуучлалын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээг өргөжүүлснээр цогц бүтээгдэхүүн бий болох орон зайг нэмэгдүүлнэ.

2.4. Банк, санхүүгийн үйлчилгээг цогц хэлбэрээр хүргэх боломжийг бүрдүүлэхийн хэрээр банк, санхүүгийн байгууллагуудын хяналт, шалтгалтыг нэгдмэл байдлаар хийх шаардлагыг зохиистойгоор хэрэгжүүлнэ.

2.5. Үндэсний төлбөр тооцооны системийг улам боловсронгуй болгох, тасралтгүй найдвартай

үйл ажиллагааг хангах, төлбөр тооцооны дэвшилтат хэлбэрийг нэвтрүүлэх, шаардагдах техник хангамжийг бий болгох, бэлэн мөнгөний гүйлгээг багасгах, бэлэн бус төлбөр тооцооны давуу талыг ашиглах дунд хугацааны төлөвлөгөөг Засгийн газартай хамтран боловсруулж үе шаттай хэрэгжүүлнэ.

2.6. Ипотекийн хоёрдогч зах зээлийг хөгжүүлэхтэй холбоотой эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох, ипотекийн эзэлийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор үл хөдлөх эд хөрөнгийн барьцаагаар баталгаажсан, бага хүүтэй эзэлийн эх үүсвэрийг гадаад зах зээлээс нийлүүлэх ажлыг Засгийн газартай хамтран зохион байгуулна.

2.7. Хадгаламж эзэмшигчдийн эрх ашгийг хамгаалахад чиглэгдсэн хадгаламжийн даатгалын эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ.

3. Төв банкны үйл ажиллагааны талаар

3.1. Монголбанкны үйл ажиллагааны бие даасан, ил тод байдлыг бэхжүүлэхийн зэрэгцээ олон нийтийн өмнө хүлээх хариуцлагыг өндөржүүлэх ажлыг зохион байгуулна. Энэ ажлын хүрээнд Монголбанкны эрсдлийн удирдлагыг бэхжүүлэх, олон нийт, зах зээлтэй харилцах харилцааг илүү үр ашигтай зохион байгуулж, төв банкны үйл ажиллагааны талаархи олон нийтийн боловсролыг дээшлүүлэхэд илүү анхаарна. Монголбанкны үйл ажиллагааг бие даасан, нээлттэй, ил тод болгох, арилжааны банкуудын удирдлага, дотоод хяналтад Монголбанкны зүгээс тавих хяналтыг сайжруулах, дээрх чиглэлүүдээр холбогдох хууль тогтоомжид өөрчлөлт оруулна.

3.2. Банкны үйлчилгээний хүртээмж, найдвартай байдал, үр ашгийг нэмэгдүүлэх эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоно. Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх ажлыг идэвхжүүлэх, энэ төрлийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг олон улсын албадтай Монголбанк хамтарч ажиллана.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдөр

Дугаар 87

Улаанбаатар хот

Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2008 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл батлах тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 7 дахь заалт, Засгийн газрын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 7 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ НЬ:

1. Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2008 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийг хавсралтаар баталсугай.

2. Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2008 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийн зорилтыг Улсын Их Хурлаас баталсан бодлогын бусад баримт бичиг, хөтөлбөрүүдтэй нягт уялдуулан, Монгол Улсын 2008 оны төсвийн хуулийн хүрээнд төсвийн оронхийлэн

захиралч нарыг санхүүжилтийн эх үүсвэрээр хангаж, цаг хугацаанд нь хэрэгжүүлж ажиллахыг Засгийн газар /С.Баяр/, Монголбанк /А.Батсүх/, Санхүүгийн зохицуулах хороо /Д.Баярсайхан/ болон холбогдох бусад байгууллагын удирдлагад даалгасугай.

3. Үндсэн чиглэлийн биелэлтийг улирал тутам гаргаж, Засгийн газар дээрээ хэлэлцэж ажиллахын зэрэгцээ Улсын Их Хуралд 2008 оны 10 дугаар сард, 2009 оны 1 дүгээр улиралд багтаан тус тус танилцуулахыг Засгийн газар /С.Баяр/-т үүрэг болгосугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН

МОНГОЛ УЛСЫН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГИЙГ 2008 ОНД ХӨГЖҮҮЛЭХ ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛ

Д/д	Зорилт, арга хэмжээ	Хэмжих нэгж, шалгуур үзүүлэлт		2008 онд хүрэх түвшин
		1	2	
Зорилт 1. Эдийн засаг, бизнесийн таатай орчныг бүрдүүлэх зорилгоор макро эдийн засгийн тогтвортой, тэнцвэрт байдлыг хангана.				
Нэг. Макро эдийн засгийн бодлого				
1.	Эдийн засгийн эрчимжилтийг бататгаж, өсөлтийг нэмэгдүүлэх		ДНБ-ий бодит өсөлт, /хувиар/	10.1
2.	Үнд ханшийг зохистой түвшинд байлгах зорилгоор төрийн зохицуулалтын зарим арга хэрэгсний ашиглаж, хэрэглээний үнийн индексийг 6 хувьд байлгах бодлогыг баримтлах		нэг хүнд ногдох ДНБ-ий хэмжээ /ам.доллар/	1747.3
3.	Гадаад худалдааны тэнцлийг сайжруулж, гадаад валютын цэвэр албан нөөцийг өсгөх		хэрэглээний үнийн индекс /хувиар/	6.0
4.	Өрийн зохистой удирдлагыг хангаж, гадаад өрийн эдийн засагт үзүүлэх нөлөөг бууруулах		импортыг хангах хэмжээ /долоо хоногоор/	38.5
5.	Төсвийн зарлага улмаар орлогын бодлогыг сайжруулан, төсвийн зарлагын бүтэц, тайлагналт, гүйцэтгэлийн үр дүнд үндэслэсэн төлөвлөлтийн тогтолцоог боловсронгуй болгож, ДНБ-д төсвийн зарлагын эзлэх хувь, хэмжээг бууруулах чиглэл баримтлах		цэвэр албан нөөц /сая.ам.доллар/	1662.5
6.	Төсвийн үр ашгийг зардлыг багасгах зорилгоор бүтцийн өөрчлөлт хийж, удирдлагын зэрдлыг бууруулах, ДНБ-д эзлэх төсвийн алдагдлыг бууруулах бодлогыг баримтлах		ДНБ-д гадаад өрийн үлдэгдлийн эзлэх хувь /хувиар/	55.0-аас хэтрэхгүй байх
7.	Эдийн засаг, нийгмийн салбарт оруулах хөрөнгө оруулалтын хэмжээг нэмэгдүүлж, төрөөс зайлшгүй шаардлагатай гэж үзсэн хөрөнгө оруулалтын арга хэмжээг өөрийн хөрөнгөөр гүйцэтгээд санхүүжилтээ нөхөн авах нөхцөлөөр хэрэгжүүлэх зэрчмыг үр ашгийг хэрэгжүүлэх		ДНБ-д төсвийн орлогын эзлэх хэмжээ /хувь/	44.3
8.	Өрсөлдөөний орчныг бүрдүүлэн хамгаалах талаар төрөөс баримтлах бодлого, хууль эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох		ДНБ-д төсвийн зарлагын эзлэх хэмжээ /хувь/	46.9
			ДНБ-д урсгал төсвийн алшгийн эзлэх хэмжээ /хувь/	12.0
			ДНБ-д төсвийн алдагдлын эзлэх хэмжээ /хувь/	-2.5-аас доош байх
			ДНБ-д хөрөнгийн зардлын эзлэх хэмжээ /хувь/	12.6

<p>Зорилт 2. Санхүүгийн салбарыг эрсдэлээс хамгаалах механизмийг бүрдүүлж, давтагын тогтолцоог боловсруулж болгон, санхүүгийн талламлагчдын олон улсын стандартыг нэвтрүүлнэ.</p>	<p>Монгол Улсын эзэмлэх эзэгнээний ахуулах эдийн засаг, санхүүгийн ноцолыг бүрдүүлэх чиглэлээр ажиллах</p>	<p>Засгийн газрын санхүүгийн удирдлагын мэдээллийн системийг бүх суманд нэвтрүүлж, нэгдсэн сүлжээг бүрдүүлэх</p>	<p>Санхүүгийн зах зээлийн байдалд чухал үүрэгтэй үл хөдлөх хөрөнгийн үнийн индексийг тооцох, судлах хүрээнд орон сууцны үнийн индексийг тооцож эхлэх</p>	<p>Санхүүгийн зүүлчлалын өргийг хамдруулах үүднээс гадаадын урт хугацаатай хямд эх үүсвэртэй санхүүжилтийн төслүүдийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх</p>	<p>Санхүүгийн зах зээлийг хөгжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлэх хүрээнд</p>	<p>Хөрөнгийн зах зээлийн хууль, эрх зүйн орныг боловсруулж болгон, хөрөнгийн зах зээлийн ариажай, төлбөр тооцоог мэдээллийн технологийн шинэ системээр тоноглох</p>	<p>Хөрөнгийн биржийн өмчийн хяригцааг боловсруулж болгож, өөрчлөх</p>	<p>“Стандарт энд Пуурс”-ийн үнэлгээ ВВ ЭГ СУМС-д бүх сумыг холбоно Оны ажил үршлээс орон сууцны үнийн индексийг мэдээлэх эхлэх</p>
<p align="center">Хоёр. Бодит салбарын бодлого</p>								
<p>Зорилт 3. Хуулийн хэвшлийн хөгжлийг эдийн засгийн бүхий л хөшүүргээр дэмжих, шинэчлэх ухаан технологийн дэвшлийг үйлдвэрт нэвтрүүлэх замаар шинэ технологийг суурицсан үйлдвэрлэл, бүтээгдэхүүний хэмжээг нэмэгдүүлнэ.</p>	<p>Хуулийн хэвшил, төрийн хамтын ажиллагааны эрх зүйн орныг бүрдүүлэх, үндэсний үйлдвэрийг хамгаалах хөгжүүлэх төрийн бодлогыг тодорхой болгох</p>	<p>Сумдад ажилан байр нэмэгдүүлэх, жижиг, дунд үйлдвэрүүдийг хөгжүүлэх, өрсөлдөх чадвартай үйлдвэрлэлийг дэмжих, тэргүүний шинэ тохич, технологийг нэвтрүүлэх, уул уурхайн төслүүдийг хэрэгжүүлэх, бүсийн төв, томоохон хотуудад үйлдвэрлэл технологийн парк байгуулах зорилгоор олон улсын санхүүгийн зах зээлд 1.2 тэрбум ам доллар хүртэл хэмжээтэй Засгийн газрын бондыг борлуулж, мөн санхүүгийн бусад эх үүсвэр дайчлан 300.0 сая хүртэл ам долларыг зарцуулах</p>	<p>Үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр парк байгуулж эхлэх хот, аймгийн тоо</p>	<p>Бондын арилжаа 1-р бүрэм ам доллар/жижиг, дунд үйлдвэр эрхлэх төвийн тоо</p>	<p>Боловсруулах салбарын бүтээгдэхүүний ДНБ-д эхлэх хувь</p>	<p>3 1.2 21 5.5</p>		
<p>18. Эрдэнэтийн эсийн баяжмалыг боловсруулж, эцсийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх эхлэлийг Талих</p>	<p>Талин толгойн нүүрсийг ашиглах нөхцөлийг бүрдүүлэх</p>	<p>Оюу толгойн эзэ, алтны ордыг ашиглаж, уул уурхай-металлургийн үйлдвэрлэлийн цогцлоор байгуулах, уг цогцлоогыг ашиглахад шаардагдах эрчим хүчний эх үүсвэр, цахилгаан дамжуулах шугам, зам тээврийн сүлжээ, усан хангамжийн барилга байгууламжийг барьж байгуулах түүхчлэн Дархан-Уулзгийн бус нутаг дахь Төмөртэй, Баянтгол, Төмөртөгийн төмрийн хүдрийн ордуудыг түшиглэн төмрийн хүдэр ойлборлох, баяжуулах, боловсруулах үйлдвэр байгуулж хар төмөрлөгийн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэхэд төр засгийн зүгээс дэмжлэг үзүүлэх</p>	<p>-</p>	<p>-</p>				

21.	Ураны орд газрыг ашиглах эрх зүйн таатай орчныг эн тэргүүнд бүрдүүлэхийн дээр энэ асуудлыг эрхлэн хариуцдаг бие даасан нэгж байгуул, түүний ажиллах чиг үүргийг тодорхойлох	-	-
22.	Төмөртэй худрийн бүсэд нүүрс, шохойн чулуу, доломит зэрэг металлурийн үйлдвэрлэл шаардлагатай түүхий эдийн нэмэлт судалгаа хийх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
23.	"Стратегийн ач холбогдол бүхий орд газар"-ын бүртгэл жоргалтыг батлах	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
24.	Асгалын мөнгөний орд газрыг ашиглах бэлтгэлийг хангах	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
25.	Газрын тосны хайгуул олборлолтыг нэмэгдүүлж, газрын тос боловсруулах үндэсний үйлдвэр байгуулалтыг төрөөс дэмжих, нүүрсээс нефть бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж эхлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
26.	Стратегийн хүнсний бүтээгдэхүүн болох буудай, нефть бүтээгдэхүүний улсын нөөцийг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх	хөрөнгийн хэмжээ 100-гаас доошгүй	-
27.	Эрдэс, түүхий эдийн нөөцийг өсгөх геологийн хайгуул судалгааны ажлын хэмжээг нэмэгдүүлэх, хувийн өрөнгөөр геологийн хайгуулын ажил хийгдэж буй зарим ордод хэзэрийн судалгаа болон суурин ажлын явцад хяналт тавих	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
28.	Хөрш орнуудын болон олон улсын зах зээлийн боломжийг илүү ашиглах, өндөр хөгжилтэй орнуудын зах зээлд бараа бүтээгдэхүүнийг хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр нийлүүлэх боломжийг эрэлхийлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
29.	Эдийн засаг, худалдааны чөлөөт бүсүүдийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, бүсүүдийн дэд бүтцийг бүрдүүлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
30.	Бөөний худалдааг Жижиг, дунд үйлдвэрийн тухай хуулийн хүрээнд зохион байгуулах	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
31.	Жижиг, дунд үйлдвэрийн чиглэлээр ажиллаж байгаа хэлтэс, алба, сан, төслүүдийг Жижиг, дунд үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын агентлагийн бүтэцэд шилжүүлэн Жижиг, дунд үйлдвэрийн тухай хуулийн хэрэгжлэлтийг эрчимжүүлэх ажлын хүрээнд сүм, дүүрэг бүрт 30-аас доошгүй сая төгрөгөөр Жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжих сангийн хөрөнгийг нэмэгдүүлж, ажлын байр бий болгох, Жижиг, дунд үйлдвэр эрхлэгчдэд өгөх эзэлийн хүүгийн тодорхой хэсгийг төрөөс хариуцах, эзэлийн баталгааг гаргах механизмийг бүрдүүлж шалгарсан төслийг арилжааны банкар дамжуулан санхүүжүүлэх, үг эзэлийн хүүг эзэлийн 10 хувиас хэтрүүлэхгүй байх	-	-
Зорилт 4. Тулш эрчим хүчний салбарт шинэчлэл хийж, найдвартай ажиллагааг хангана.			
32.	Тулш, эрчим хүчний салбарт шинэчлэл хийж, зах зээлийн зарчмаар ажиллах орчныг үе шатайгаар хэрэгжүүлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
33.	Чаргайт, Эгийн голын усан цахилгаан станцыг барих ажлыг эхлүүлэх	хүчин чадал	228 мВт
34.	Улаанбаатар – Мандалговь - Таван толгой – Оюу толгойн 220 кВТ цахилгаан дамжуулах шугам, дэд өртөөг барьж эхлэх	урт, км	400.0
35.	Эрдэнэт-Эгийн голын усан цахилгаан станц, Багануур -Чойбалсангийн 220 кВТ цахилгаан дамжуулах шугамын зураг, төслийг боловсруулах	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
36.	Тэглэн-Могойн гол-Мөрөнгийн чиглэлд 110 кВТ цахилгаан дамжуулах шугамыг барьж, ашиглалтад оруулах	урт, км	320
37.	Улаанбаатар хотод Дулааны цахилгаан станцын V дахь эх үүсвэрийг барих ажлыг зохион байгуулах	хүчин чадал	400 мВт

10000 мБТ	хүчин чаддал	
	хүчин чаддал	Шивээ овоо, Таван толгой болон бусад нүүрсний орлод түшиглэсэн орчин үеийн өндөр үр ашигтай, том хүчин чадлын дулааны цахилгаан станц байгуулах ажлыг эхлүүлэх
150.0	үйлдвэрлэх түвшний хэмжээ /мян тн/	Багануур, Шивээ Овоогийн нүүрсний уурхайд технологийн шинэчлэл хийх
70.0	цэвэр түлээгэр хангалдах өргөмжлөл /млн тн/	Экологийн цэвэр түлшний үйлдвэрийг Улаанбаатар хотын 2 дугаар цахилгаан станцыг түшиглэн барьж, ашиглалтад оруулах
8	хамрагдах аймгийн төв	Хийн түлшний салбарыг хөгжүүлэх эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх, төв суурин газарт хийн түлш ашиглах, техник эдийн засгийн үзүүлэлт боловсруулах, зарим аймгийн төвд шингэрүүлсэн шатдаг хийг цэнэглэх цэг барих
Зорилт 5. Хүн амын хүнсний хангамжийг нэмэгдүүлж, аюулгүй байдлыг хангана.		
		Эрүүл ахуй, ариун цэврийн шаардлага хангасан мах, махан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, боловсруулалтын зохистой тогтолцоог бүрдүүлэх
		Хүнс, хөдөө аж ахуйн салбарын мэдээллийн утсын хэмжээний нэгдсэн сүлжээг бий болгох
		Хүнсний баталгаат байдлын тогтолцоог олон улсын жишгийн дагуу шинэчлэх
		Хүн амын хүнсний аюулгүй байдлаа тавих хяналтыг сайжруулж, лабораториудын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж нэгдсэн сүлжээг бий болгох, хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, худалдаа, нийтийн хоолны чанар, эрүүл ахуйд тавих шаардлагыг өндөржүүлэх
25.9	үйлдвэрийн аргаар боловсруулагдсан махны хэмжээ /мян тн/	Мах, махан бүтээгдэхүүний хангамж эрүүл ахуй, чанарын шаардлагыг дээшлүүлэх зорилгоор Говь-Алтай, Завхан, Хөвсгөл, Баян-Өлгий, Дундговь, Хөвд, Баян-Өлгий, Сүхбаатар, Булган аймгуудад хөрөлттэй агуулах бүхий мал нядалгааны газрыг шинээр байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх
55.0-аас доошгүй	дотоодын хүнсний ногооны хангалтын хувь	Төв суурин газрын хүн амын мах, сүүний хэрэгцээг дотоодын үйлдвэрлэлээр хангах зорилгоор арвин ашиг шимт мах, сүүний үйлдвэрийг үргэж илвэрлүүлж, мах, сүүний буюу усалгавтай газар тариалангийн үйлдвэрлэл эрсдэлд зөвлөж аж ахуйнуудыг бүрэлтэй байгуулах жөтлөөр, тослуудыг боловсруулан хэрэгжүүлж эхлэх
95-аас доошгүй	дотоодын тариалангийн тэмдэгийн хангалтын хувь	Төв суурин газар болон хөдөөгийн иргэдийг дотоодын үйлдвэрлэлийн төмсөөр хангах түүний хадгалалтыг сайжруулж зорилгоор аймаг, сумдын төвд хүнсний ногооны агуулах байгуулах, гахай шувууны мах үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, "Гахай", "Дэгдээхэй" төслийг боловсруулж хэрэгжүүлэх
43.0	дотоодын үйлдвэрлэлээр хангах гурилын хангалтын хувь	2008 онг "Хүнсний хангамж-аюулгүй байдлын жил" болгон зарлаж уг бодлогын хүрээнд мах, гурилын үнийн өсөлтийг хязгаарлаж, хангамж, нийлүүлэлтийг тогтвортой байлгах зорилгоор махны нөөц бэлтгэх, гурилын хэрэглээг ойрын 3 жилд дотоодоосоо хангах зорилт дөвшүүлэн, улаан буудайг "Буудайн сан"-гаар дамжуулан худалдан авч, 1 тн тутамд 80,000 төгрөгийн урамшуулал олгох, газар тариалангийн техник хэрэгслийг лизингээр ашиглуулах лизингийн төвүүдийг байгуулах
130.0	буудайн хэмжээ /мян тн/	
Зорилт 6. Мал аж ахуйн салбарын байгалийн эрсдэл даах чадавхийг бэхжүүлж, бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх замаар хөдөөгийн хүн амын амьжиргаланы түвшинг дээшлүүлнэ.		

50.	Бус нутгийн онцлогийг харгалзан хот айл, малчдын булаг, эрчимжсэн мал аж ахуй эрхэлчдэд бэлчээрийг гэрээгээр эзэмшүүлэх эрх зүйн орчин бүрдүүлж бэлчээр, усны нөөцийг зохицотой ашиглах	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
51.	Аймаг дундын отрын бус нутгуудыг хамгаалалтанд авч усжуулах, материаллаг баазыг нэмэгдүүлэх, түүнийг харилцан нөхжиг ажилуулж, үйл ажиллагааг нь жигдрүүлэх	отрын бус нутгийн тоо	3
52.	Эрчимжсэн аргалар үхэр, хонь үржүүлэхийн зэрэгцээ нутгийн шилмэл үүлдэр, омгийн малыг сонгон үржүүлэх, цөм сүргийн үржлийн төвийн үйл ажиллагааг жигдрүүлэх	цөм сүргийн тоо /мян толгой/	1130.0
53.	Бэлчээр дэх эвдэрсэн худагт засвар шинэчлэлт хийх, шинээр худаг гаргах, иргэдийн оролцоотойгоор гэр худаг гаргах үйл ажиллагааг дэмжих	шинээр гаргах инженерийн хийцтэй худагийн нийт тоо	1700-с доошгүй
54.	Бэлчээр, тариалангийн талбайн хортон мэрэгч, шавжтай тэмцэх ажлыг хүрээлэн буй орчинд халгүй, үр нөлөөтэй дэвшилт технологи, арга хэлбэрээр зохион байгуулах	засварлах худагийн тоо	375
55.	Тариалан тэжээлийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, малын тэжээлийн үйлдвэрийг сэргээх арга хэмжээ авах	энгийн болон биологи, химийн аргаар тэмцэх талбай /мян га-гаар/	680.0
56.	Мал амьтны гоц халдварт болон халдварт, халдварт бус өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд хамрагдах малын тоог нэмэгдүүлэх, үхрийн доголгох өвчин болон түгээмэл тархалттай байгаа эрдсийн дутагдлаас үүсэх өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, халдварт өвчний тархалт, гаралтыг бууруулах	хураан авах ургац /мян тн/	12.0
57.	Монгол Улсыг үхрийн цэрэж өвчнөөр тайван орны жагсаалтад оруулах	хэмрагдах малын тоог нэмэгдүүлэх хэмжээ	2.3 дахин
58.	Цагаан иргэд, тэмээчдийн амьжиргааг дээшлүүлэх, цаа буга, тэмээн сүргийг тогтвортой өслөх эрх зүйн орчныг сайжруулж тусгай хөтөлбөр хэрэгжүүлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр орсон байх	-
Зорилт 7. Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг тогтворжуулах зорилгоор усалгаатай газар тариалангийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.			
59.	Усгалт системийн барилга байгууламжийг шинэчлэх, засварлах, шинээр барьж байгуулах, газар тариаланд техникийн шинэчлэл хийх	усгалтаат нохиолц гармагтах тариалангийн талбайн хэмжээ /мян га-гаар/	35.0
60.	Усалгаатай тариалан эрхлэх талбайн хайгуул хийх, техник эдийн засгийн үндэслэл боловсруулах, бэлчээрийн усны хайгуул судалгааг эрчимжүүлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
61.	Мал аж ахуй, газар тариалан эрхэлж буй иргэн, аж ахуйн нэгжид хөнгөлөлттэй үнээр нийлүүлэх бага серын трактор, цахилгаан үүсгүүр, хэдлэнгийн болон газар тариалангийн техник хэрэгслийн тоог нэмэгдүүлэх	бага өвчин төлжиг, хэдлэнгийн тоног хэрэгслээр хангагдах өрх, аж ахуйн нэгжийн тоо	4000
Зорилт 8. Барилга, хот байгуулалт, газар зохион байгуулалтын төлөвлөлтийг сайжруулж, иргэдийн орон сууцнаар хангах, инженерийн шугам сүлжээг өргөтгөх арга хэмжээ авна.			
62.	~40000 орон сууц хөтөлбөрийн хүрээнд Улаанбаатар хот болон бүсийн тулгуур төв хотуудын гэр хорооллыг дахин төлөвлөлт хийх замаар орон сууцны хороолол болгох, төвлөрсөн инженерийн хангамжид холбох	ашигдалтад орох орон сууцны тоо	10000 айл
		орон сууцны зээлд хамрагдах өрхийн тоо	15000

63.	Хүн амыг орон сууцаар хангах зорилтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор ипотекийн хууль эрх зүйн орчныг бүрдүүлж, 40000 орон сууц -ны хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх	-	-	-
64.	Автомашин зогсоол, унадаг дугуй, тахир дутуу иргэдийн дэд бүтцийн тусгай байгууламж, тэдгээрт тавих шаардлагыг хот төлөвлөлтийн стандартад нийцүүлэх, барилгын зураг төсөөрт тусгаж хэвшүүлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	ерөнхий төлөвлөгөө хийх тоо	4
65.	Замын-Үүд, Цагааннуурын чөлөөт бус, Хархорин, Эрдэнэ-зуугийн аялал жуулчлалын төв, Таван толгой, Оюу толгой, Цагаан суваргын уул уурхайн цоцолборыг түшиглэсэн бус нутгийн хот байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулж батлуулах	ашиглагдаж орох барилгын материалын үйлдвэрийн тоо цэмент үйлдвэрлэл, мөн тн/	10	300.0
66.	Барилгын материалын үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, дотоодын үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүний хэмжээг нэмэгдүүлэх	шинжлэх болон шинээр барих инженерийн шугам сулсаний урт /мм-ээр/	цэвэр усны нэгдсэн сулсэнд холбогдох өрх гэрийн тоо	цэвэр усны шугам 255 бохир усны шугам 108.4 дугааны шугам 42.6 3560
67.	Хот суурин газрын инженерийн шугам сүлжээг сайжруулах, гэр хорооллыг цэвэр, бохир усны нэгдсэн сүлжээнд холбох ажлыг эрчимжүүлэх	мэдээллийн системийн бүрдүүлэлт /хувь/	40.0	
68.	газрын мэдээллийн үндэсний системийг байгуулах ажлыг эхлүүлэх	регистрийн дугаар олголт /хувь/	30.0	
69.	Хот суурин газрын кадастрын хүрээнд барилга, байшинд чанар, зориулалтын ангилал тогтоож, регистрийн дугаар олгох	уцдаа баталгаат цэвэр усны хангамжид шинээр хамрагдах иргэдийн тоо мөн хувь/	50.0-аас доошгүй	
70.	Ундны баталгаат цэвэр усны хангамжид хамрагдах төв суурин газрын хүн амын тоог нэмэгдүүлэх			
Зорилт 9. Эдийн засгийн бүсүүд болон олон улсын чанартай автозамын сүлжээг өргөтгөх ажлыг эрчимжүүлэн.				
71.	Азийн автозамын сүлсний АН-3, АН-4, АН-3 чиглэлийн болон Мангалы замны хэвтээ, бооно тэнхлэгийн автозамыг үргэлжлүүлэн барих. Үүнд -Халиун гүүр-Чулуутын гүүр, Хархорин-Цэцэрлэг, Улаанбаатар- Эрдэнэсант, Ховдын Булган-Улам, Дашинчилэн-Орхонь гүүрийн чиглэлийн замыг бэрх ашигтлалтад оруулах, Чийр-Сайшанд, Замын-Үүд, Чулуутын гүүр-Тосонцэнгэл, Улаанбаатар-Өлгий Ховд-Брант, Өндөрхаан-Сумбарийн чиглэлийн замыг үргэлжлүүлэн барих, Өлгий Толбо-Ховдын чиглэлийн замыг тавьж эхлэх	баригдах автозамын урт /мм-ээр/	500	
72.	Авто замын хэвтээ, бооно тэнхлэгүүдийг байгуулж, ойрын 5 жилд бүх аймгийн төвүүдийг нийслэлтэй хатуу хучилттай авто замаар холбох бодлого баримтлах			
73.	Улаанбаатар-Мандуулговь-Даланаздагдын чиглэлийн хатуу хучилттай автозамын ажлын зураг төслийг боловсруулах ажлыг дуусгаж, зам барих ажлыг эхлүүлэх	эхний ээлжинд барих замын урт /мм-ээр/	50.0	

74.	Улаанбаатар хотын авто замын сүлжээний нэвтрүүлэх чадварыг сайжруулах техник эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулах. Монгол Улсын төмөр замын тээх, нэвтрүүлэх чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор зугтүүр, вагоны паркийг нэмэгдүүлэх.	хөрөнгө оруулалтын хэмжээ /тэрбум төгрөг/	10.0-15.0
75.	Аялал жуулчлалын бүс нутгийн автозамыг сайжруулах хүрээнд Хатгал-Жанхсай-Гойгогтын цэцэглэлийн хайрхан зам, Хэрлорин-Хундиг, Хөшөө цэцэглэлийн замыг засаж сайжруулан ашиглалтад оруулах. Мэргэн-Хатгалын замыг эхлүүлэх.	баригдах автозамын урт /км-ээр/	108
76.	Улсын чанартай автозамын эсвэр арчлалтыг өргөжүүлж, замын хиймэл байгууламжийг сайжруулах, тэмдэгжүүлэх, замын дэржигнүүрийг арилгах, шаардлагатай хэсэгт замын туузэн хашлага тавих.	-	улсын чанартай автозам бүрэн гэмдэгтэй болно.
Зорилт 10. Эдийн засгийн өсөлтийг дэмжих, бүх төрлийн тээврийн хөгжлийг эрчимжүүлэх.			
77.	Дамжин өнгөрөх тээврийн тухай Монгол-Орос-Хятадын гурван талт хэлэлцээрийн явцыг эрчимжүүлж эцэслэн тохирох.	-	гэрээ бэлэн болсон байна
78.	Говийн болон Зүүн бүсийн төмөр замын сүлжээ байгуулах болон төмөр замыг цахилгаанжуулах, авто хориглолоор тоноглох, төхник эдийн засгийн үндэслэл, судалгаа, зураг төслийг боловсруулах.	-	ТЗЗУ, үүдийг боловсруулж дуусгана
79.	Говийн бүсийн төмөр зам төслийг хэрэгжүүлж эхлэх.	-	-
80.	Замын-Үүдээр төмөр замаар болон авто замаар ачаа нэвтрүүлэх чадварыг нэмэгдүүлэх.	-	-
81.	Говь-Алтай, Увс, Завхан, Баян-Өлгий аймгийн нисэх буудалд хатуу хучилттай аэродром барих ажлыг эхлүүлж, Говь-Алтайд зорчигч үйлчилгээний барилгыг ашиглалтад оруулах.	хатуу хучилттай аэродром барих аймгийн тоо	4
82.	Нислэгийн хөдөлгөөнийг аюулгүй байдалыг хангах тоног төхөөрөмжийн хангалтыг сайжруулж, Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээгүүр дамжин өнгөрөх олон улсын нислэгийн тоог нэмэгдүүлэх.	жилд дамжин өнгөрөх нислэгийн тоо	60000-аас доошгүй байх
83.	Улаанбаатарын ойролцоо Хөшигтийн хөндийд олон улсын шинэ нисэх буудал барих ажлыг эхлүүлэх.	үйл ажиллаганы хэрэгжилтээр	-
84.	Дотоодын агарын тээврийн үйл ажиллагааг өргөжүүлж олон улсын нислэг, зорчигчдын тоог нэмэгдүүлэх.	зорчигчдын тооны өсөлт /хуви/	8.0-аас дээш
85.	Хөлөг онгоцны бүртгэлийн ажиллагааг нэмэгдүүлж, далайн худалдааны тээвэрлэлийн найдвартай үйлчилгээг хангах эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх.	шинээр бүртгэх хөлөг онгоцны тоо	200
86.	Олон улсын жишигт хүрсэн аялал жуулчлалын томоохон цоллолбор, зочид буудал барихыг дэмжих.	үйл ажиллаганы хэрэгжилтээр	-
Зорилт 11. Орчин үеийн мэдээлэл холбооны технологийг тулгуурласан окууны үйлдвэрлэлийн шинэ салбарыг бий болгох нөхцөлийг бүрдүүлэх.			
87.	Ази, Европын холбоосон мэдээллийн өндөр хурдны холболт үүсгэх техникийн нөхцөлийг судалж шийдвэрлэх.	үйл ажиллаганы хэрэгжилтээр	-
88.	Орчин үеийн мэдрэлтийн технологийн олон улсын сүлжээг ашиглан окууны хөдөлмөр эрхлэх нөхцөлийг сонирхож улс орнуудтай хамтран бүрдүүлж, хэрэгжүүлж эхлэх.	үйл ажиллаганы хэрэгжилтээр	-
89.	Мэдээллийн технологийн програмын хангамжийн түвшинг сайжруулж, Цахим засаглал" төлөвлөлийн хүрээнд Засгийн газрын мэдрэлтийн төв байгуулах, уг төлөвлөлийн хэрэгжлтийг эрчимжүүлж, төрийн үйлчилгээний шуурхай байдлыг хангах.	үйл ажиллаганы хэрэгжилтээр	-

90	Инг ерсний олон улсын гарцын хурдыг өндөр хүрднэ технологийг шилжүүлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
Гурав. Бус нутаг, хөдөөгийн хөгжил, байгаль орчны бодлого			
Зорилт 12. Бусчилсан хөгжлийн эрх зүйн орчныг сайжруулж бус нутаг, бүсийн тулгуур төлүүдийн хөгжлийг дэмжинэ			
91	Төв, Хангайн бүсийн хойд хэсэгт "Хөлсөн-Сэлэнгэ", говийн хэсэгт "Галбын говь"-ийн эрчимтэй хөгжлийн дэд бус байгуулах нөхцөлийг бүрдүүлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
92	Бүсийн тулгуур төв хотуудыг түшиглэн түүхий эд болгох шинэ тогтолцоог бий болгох	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
93	Алтанбулаг, Цагааннуурын чөлөөт бүсэд дотоод, гадаадын хөрөнгө оруулалтыг оруулж эхлэх	хөрөнгө оруулалтын хэмжээ <i>Тэрбум төгрөг/</i>	10 0-аас доошгүй
94	Бүсийн захирагчдын албыг байгуулж, тус албаны ажиллах эрх зүйн орчныг хуульчлах, бүсийн тулгуур төвүүдэд чиглэгдсэн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих	эрчим хүчний төвлөрөл эх үүсвэрт <i>өмбөгдөх сумын тоо</i>	33
95	Хөдөөгийн сүм, суурин газрын эрчим хүчний хангамжийг шийдвэрлэх	сэргээгдэх эрчим хүчинд холбогдох сумын тоо	13
96	Малчин ерхийг эрчим хүчний сэргээгдэх эх үүсвэрээр хангах	малчин ерхийн хамрагдалт <i>/хувиар/</i>	100 0
97	Хөдөөгийн бүх сумын төвийг гэр утасны сүлжээтэй болгох техникийн асуудлыг шийдэж, малчин ерхийг холбоожуулж эхлэх	үрэн холбооны сүлжээнд холбох сумын тоо	200
Зорилт 13. Байгалийн нөөцийн менежментийн шинэ тогтолцоог нэвтрүүлж, байгаль орчны бэхийг бууруулна.			
98	Байгаль орчныг бохирдуулсны хариуцлага тооцох эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
99	Байгаль орчныг хамгаалах ажлыг нутгийн иргэдэд түшиглэн явуулах зорилгоор байгалийн нөөцийг иргэдийн нөхөрлөлд эзэмшүүлэх тогтолцоог нэвтрүүлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
100	Ойг бодлогын шинэчлэлийг хийж, ойг ноён сэргээх, тарьж ургуулах, хортон шавьгайг тэмцэх	ойгуулах талбай <i>га-гаар/</i> ойн хортонтой тэмцэх талбай <i>га-гаар/</i>	10000 34000
		ойн эзлэж байгуулах хийх талбай <i>кал га-гаар/</i>	1.5
		улсын ойг салч хулсаж авах таримал ой <i>га-гаар/</i>	5000
101	Улаанбаатар хотын агаарын бохирдлыг бууруулах	түүхий нүүрсний хэрэглээг бууруулах хувь	30 0
		агаарт ялгарэх нүүрсхүчлийн хийг бууруулах	1 Гөл далайн үндэрсэлд ялгарж даваар асгалд <i>Бөтөл-га-га 53 болгоно</i>
102	Улаанбаатар хотын агаарын бохирдлыг бууруулах зорилгоор ногоон байгууламжийг өргөжүүлж, Богд аминтай цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулах ажлыг эхлүүлэх	талбайн хэмжээ <i>га-гаар/</i>	100
103	Улаанбаатар хотын утааг бууруулах чиглэлээр зуслангийн айтуудын цахилгаан хангамжийг бүрэн шийдвэрлэх		-
104	Уул, уурхайн олборлолтоор элдэрсэн газрыг ноён сэргээх ажлыг эрчимжүүлэх	талбайн сэлгээлт <i>кувы/</i> Болоогийн ноён сэргээлт <i>кувы/</i>	60 0 25 0

105.	Томоохон хот, суурин газрын хөг хаягдлыг булаах, устгах ландшафлийн аргыг нэвтрүүлж эхлэх	ландфлийн арга нэвтрүүлэх газрын тоо	2
106.	Хиймийн хорт бодисоор бохирдсон газар нутгийн хөрс, усыг хоргуйжүүлэх арга хэмжээ авах, иргэдийн аюулгүй орчинд амьдрах нөхцлийг бүрдүүлэх	-	-
107.	Ган цөлжилтэд нэрвэгдсэн говийн аймгуудын нутаг дэвсгэрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх замаар хур тунадасны хэмжээг нэмэгдүүлэх	үүлдэнд нөлөөлөх бүсийн төв байгуулах хийгүүл хийх газрын тоо	5
108.	Улиастай, Өндөрхаан, Сүхбаатар, Эрдэнэт хотуудын усан хангамжийн эх үүсвэрийн хайгуул судалгааг хийн, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ундны цэвэр усгаар хүн амыг хангах	ус аюулгүйлэх цэвэржүүлэх сумын тоо	4
109.	Усны ундаргааг хамгаалах, ширгэсэн гол горхийг сэргээх, хурын усаар шинээр усан сан, хөв байгуулах, усыг ашиглах, дахин ашиглах, цэвэршүүлэх орчин үеийн технологийг холбогдоо бүх салбарт нэвтрүүлэх	булаг, гол горхины эхийг хаших /гоо/ усан сан, хөв байгуулах тоо	30-аас доошгүй 200-аас доошгүй
110.	Зарим ховордсон амьтныг зориудаар өсгөн үржүүлэх, ховордсон аж ахуйн ашигт ургамлыг тарималжуулах ажлын цар хүрээг нэмэгдүүлэх	тарималжуулах ургамлын төрөл /тоолоор/	5
111.	Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутгийн талаархи эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгож, түүнийг сулжээг өргөтгөх, орон нутгийн мэдэлд авах тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлэх	шинээр тусгай хамгаалалтад авах газрын хэмжээ /сая га/	1.0
Дөрөв. Нийгмийн бодлого			
Зорилт 14. Хүүхэд, гэр бүлд чиглэсэн нийгмийн хамгааллын арга хэмжээг үргэлжлүүлэх, иргэдийн орлолыг нэмэгдүүлэх, ажлын байр шинээр бий болгох, хүний хөгжлийг дэмжих замаар адуурлыг бууруулах.			
112.	Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай Засгийн газрын хөтөлбөрийг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах	-	-
113.	Хүүхдийн мөнгө, гэр бүл, шинэ хүүхэд хөтөлбөрүүдийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
114.	Хөдөлмөрийн төв бирж байгуулж, хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлэх замаар ажилгүйдлийн түвшинг бууруулах	ажилгүйдлийн түвшин /хувиар/	2.9
115.	Амьжиргааны түвшин тодорхойлох аргачлалыг боловсронгуй болгох, амьжиргааны түвшнээс доогуур орлоготой иргэдийн тоог бууруулах, орон гэргүй иргэдийг гэрээ болгох	ажлын байр шинээр бий болгох /мян хүн/ нийт хүн амд	80.0
116.	Төрийн албан хаагчдын цалинг нэмэгдүүлэх	ядуучуудын эзлэх хувь	31.0-ээс доош
117.	Нийгмийн даатгалын сангуудын санхүүгийн чадавхийг бэхжүүлэх, бие даасан байдлыг хангах, сангийн тодорхой хэсгийг хөрөнгийн зах зээлд оруулж менежмент хийх нөхцөл, бололцоог бүрдүүлэх	олгох гэрийн тоо	10000
118.	Нийгмийн даатгалын тогтолцоог шинэчлэх талаар үе шаттай арга хэмжээг авч, хууль эрх зүйн орчныг нь шинэчлэн, цаашид нийгмийн даатгалын тогтолцоог бие даалгах бодлыг баримтлах, нийгмийн даатгал төлөгчдийн бааз суурийг өргөжүүлж, төсвөөс татаас өгөх замаар ажил олгогчоос төлдөг нийгмийн даатгалын шимтгэлийн хувь хэмжээг 10 хувиар тогтоох	цалин нэмэгдүүлэх хувь	20.0-оос доошгүй
		үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-

119.	Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэврийн хэмжээг нэмэгдүүлэхийн зэрэгцээ тэтгэвэр нэмэгдүүлэх арга хэмжээний үндэслэл, аргачлалыг боловсронгуй болгох програмыг хангамжийг нэвтрүүлэх	тэтгэвэр нэмэгдүүлэх хувь	20.0
220.	1995 оноос өмнө цэргийн тэтгэвэрт гарсан албан хаагчдад нэг удаагийн буцалтгүй тусламж үзүүлэх	-	-
221.	1995 оноос өмнө хөдөлмөрийн хүнд, хортой, халуун, гаврын доорхи нөхцөлөөр тэтгэвэр тогтоолтосон иргэдийн тэтгэврийг нэмэгдүүлэх	тэтгэвэр нэмэгдүүлэх хувь	25-30
222.	Төрөөс үзүүлэх халамжийн үйлчилгээний зарим төрлийг мэргэшсэн Төрийн бус байгууллагуудаар гэрээгээр гүйцэтгүүлэх стандарт, тариф, бүтээгдэхүүний төрлүүдийг гаргах, төрийн халамжийн үйлчилгээний чанарыг боловсронгуй болгох	-	-
223.	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн амьжиргааны баталгааг хангах чиглэлээр Нийгмийн халамжийн багц хуулинд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж мөрдүүлэх, халамжийн тэтгэмжийг нэмэгдүүлэх	халамжийн тэтгэмжийг нэмэгдүүлэх хувь	20.0
Зорилт 15. Бүх шатны боловсролын чанар хүртээмжийг дээшлүүлж, ерөнхий боловсролын сургалтыг 12 жилийн тогтолцоонд шилжүүлнэ.			
224.	Хүүхдийг цэцэрлэгт болон цэцэрлэгийн бус хувилбарт сургалтын хэлбэрээр сургуулийн өмнөх боловсролын үйлчилгээнд хамруулах, сургуульд бэлтгэх, сургалтын агуулга, хөтөлбөрийг сайжруулах	сургуулийн өмнөх боловсролын хамран сургалтын бэлтгэл хангуулир/	65.0 - аас доошгүй
225.	Цэцэрлэг, дотуур байрны хүүхдийн хоол, хүнс, ундаыг усны хангамжийг сайжруулж, Ерөнхий боловсролын сургуулийн хүүхдийн "Удийн цай" хөтөлбөрт хамрагсдын хүрээг өргөжүүлж, хамрагдах анги, бүлгийг нэмэгдүүлэх	хамрагдах анги хамрагдах хүүхэд /Мянгаар/	1-5 240.0
226.	Хүүхдийг 6-н наснаас нь сургуульд элсүүлэн суралцуулж, ерөнхий боловсролын сургалтыг 12 жилийн тогтолцоонд шилжүүлж эхлэх	6 настай хүүхдийн хамран сургалт, хушир/	97.0
227.	Ерөнхий боловсролын сургуулийг 12 жилийн тогтолцоонд шилжүүлэхтэй холбогдуулан сургалтын хөтөлбөр, агуулга, арга зүйг боловсронгуй болгож, бага ангийн бэлтгэх тогтолцоог өөрчилж, одоо ажиллаж байгаа бага ангийн бэлтгэх дагхан бэлтгэх, хөдөөгийн сургуулиудын дотуур байрны хангамжийг нэмэгдүүлж, багтаамж орчин нөхцөлийг сайжруулах арга хэмжээг авал	шинээр нэмэгдэх дотуур байрны орны тоо	600-аас доошгүй
228.	Сургуулийн өмнөх болон бага, дунд боловсролын стандартад үнэлгээ хийж, шинэчлэн боловсруулж мөрдүүлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
229.	Англи хэлний сургалтын чанарыг сайжруулж, мэдээллийн технологийн чиглэлээр нарийн мэргэшлийн мэргэжилтэн бэлтгэхэд анхаарах	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
230.	Төрийн сургалтын сангийн зээлийн хөрөнгөөр 2008-2009 оны хичээлийн жилээс эхлэн аймаг, нийслэл, сумын ахлах сургууль тус бүрээс 1 хүүхдийг сонгон шалгаруулж, жил бүр дэргэд хөгжилтэй орнуудад сургаж, бакалаврын боловсрол олгож эхлэх	-	-
231.	Хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцүүлэн уул уурхай болон орчин үеийн аж үйлдвэрлэлийн чиглэлээр мэргэжилтэй ажилтанг түлхүү бэлтгэх	-	-
232.	Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвүүдийг бэхжүүлж, түүнд суралцагчдад төсвөөс сар бүр олгох тэтгэмжийн хэмжээг нэмэгдүүлж, бэлтгэх мэргэжилтэй ажилчдын тоог 2 дахин нэмэгдүүлэх	тэтгэмжийн хэмжээ	45.0 мянган төгрөг

233.	Боловсролын хуулийн дагуу төрийн өмчийн их, дээд сургуулийн тогтмол зардлыг төрөөс санхүүжүүлэх	-	-
234.	Их сургуулийн хотхон байгуулах асуудлыг судалж, 2008 оноос эхлүүлэх	-	-
235.	Боловсролын тогтолцооны хүртээмжийг дээшлүүлэн өргөжүүлэх, Улаанбаатар хотын хүн амын механик өвчтийг бууруулах зорилгоор нийслэл хотын дагуул хотууд болон бүсийн төв, тулууур хотуудад Улаанбаатар хотын их, дээд сургуулийн салбар байгуулахыг төрийн бодлогоор дэмжих	-	-
236.	Насанд хүрэгчдийн Тасралтгүй боловсролын эрхгүйн орчинг бүрдүүлж, албан бус боловсролын төвүүдийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлж сургалтын орчныг сайжруулах	-	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр
237.	Сургалтын төрийн сангаас суралцагдаад хөнгөлөлттэй зээл, буцалтгүй тусламж олгох тогтолцоог өөрчлөх, боловсролгүй болгох	-	-
238.	Хувийн зардалаар гадаадад суралцаж магистр, докторын зэрэг хамгаалсан иргэдийг дэмжих журам гаргах	-	-
239.	Өндөр хөгжилтэй орны магистрантур, докторантурт суралцах зардлыг холбогдох байгууллагад нь олгож, төгсөөд эх орондоо ирж, ажилладаг хариуцлагын тогтолцоо бүрдүүлэх	-	-
240.	Жилд бэлтгэх аугурсангийн мэргэжилтний тоог нэмэгдүүлэх	-	жилд бэлтгэх мэргэжилтний тоо үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр 4000.0
241.	Эрдэм шинжилгээний ажлын захиалгын хариуцлагыг нэмэгдүүлж, судалгааны үр дүнг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх механизмыг боловсронгуй болгох	-	-
242.	Эрдэм шинжилгээний болон дээд боловсролын сургалтын байгууллагуудын дундын төрөлжсөн лаборатори байгуулах	-	-
243.	Шинжлэх ухааны төслийг хэрэгжүүлэхэд хувийн хэвшлийн оролцоо, санхүүжилтийг нэмэгдүүлэх	-	-
244.	ШУТ-ийг 2010 он хүртэл хөгжүүлэх үндэсний котлолборийн хүрээнд дэвшүүлсэн судалгааны үр дүнг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх тохиромжтой дэд бүтцийг бүрдүүлэх ажлыг эрчимжүүлэх, дундын ашиглалт бүхий лаборатори, төв, жилим дунд үйлдвэрүүд бий болгох	-	-
245.	Хөрөнгийн хүн амын соёл урлагийн үйлчилгээг сайжруулж соёлын төлөвийн төхөөрөнг хэрэгсэлийн хангамж, барилгыг сайжруулах, соёлын төвийн амьтнууудын чадварыг дээшлүүлэх	-	-
246.	Сумын номын сангийн хөрөнөг оруулалтыг нэмэгдүүлж номын фондыг сэлбэн орчин үеийн уран зохиолын болон бизнес, аж ахуйн гарын авлага, номоор хангах	-	-
247.	Улсын болон орон нутгийн хамгаалалтад байдаг түүх, соёлын дурсгалт газар, барилга, байгууламжийн эзэмшил газрын бүсийг тогтоох, газрын төлбөрөөс чөлөөлж хамгаалалтыг сайжруулах эрх зүйн зохицуулалтыг бий болгох	-	-
248.	Биет болон биет бус соёлын өвийн хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулах	-	-
249.	Үндэсний дуу бүжгийн эрдмийн чуулгын байр барьж эхлэх	-	-
250.	Зорилт 16. Эрүүл мэндийн салбарын менежментийг боловсронгуй болгож, улсын болон хувийн эмнэлгүүдийн оношлогоо, эмчилгээний чадварыг сайжруулах, орчин үеийн их бүрэн оношлогооны төв байгуулах санавчилгыг дэмжинэ	-	-
250.	Аймаг, сумдын эмнэлэг, цагдаа, хилийн цэргийн автомашины паркыг шинэчлэхэд зориулан 2008 оноос эхлэн 4 жилийн хугацаанд нийт 16-20 тэрбум төгрөг тусгах	-	-

251.	"Эрүүл Монгол Хүн" хөтөлбөрийн хүрээнд бүх нийтийг хамарсан эрүүл мэндийн үзлэгийг зохион байгуулах	Хүн амын үзлэгт хамрагдах хувь	60 0-аас доошгүй
252.	Халдварт өвчний тархалтыг хагаарлах, гаралтыг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг өргөжүүлж, өвчин эсэргүүцэх тарилга, вакцина, эм хангалтыг нэмэгдүүлэх	халдварт өвчнийг бууруулах хувь	5 0-аас доошгүй
253.	Ард иргэдийн дунд химийн хорт бодисоос урьдчилан сэргийлэх сургалт сурталчилгааг өргөжүүлж, хордолоын болзошгүй илрэлийн үед авах арга хэмжээний бэлтгэлийг хангах	тарилга, вакцина нооцлыгт /хувь/	20 0-оос доошгүй
254.	Орчин үеийн иж бүрэн оношлогооны төвийг нийслэл хотод шинээр байгуулах, бүсийн төвүүдийн оношлогооны төвийг чадваржуулах	халдварт өвчнийг эмчлэх эмийн хангалт /хувь/	90 0-ээс доошгүй
255.	Улаанбаатар хотын яаралтай түргэн тусламжийн үйлчилгээг сайжруулах зорилгоор хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
256.	Хүн эм, ялангуяа эх хүүхэд болон ядуу, эмзэг бүлгийн хүмүүст хүрэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх	Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын шатгуур хангасан эх, хүүхэд ээлтэй эмнэлгийн тоо	9-д хүрэх
257.	Олон улсын хөл хориот өвчний явуулын лабораторийг байгуулах, шаардлагатай оношлуур тоног төхөөрөмжөөр хангах	явуулын лаборатори байгуулах аймагийн тоо	2-3
258.	Эмэгтэйчүүдийн жирэмслэлттэй хавсарсан эрхтэн, системийн өвчнийг эрт илрүүлэн эмчлэх, витаминжуулах, ураг нарайд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг сайжруулах	0-5 насны хүүхдийн эмчлэхдлийг бууруулах, /1000 амьд төрөлтөнд/ нялхасан эмчлэхдлийг бууруулах, /1000 амьд төрөлтөнд/ эхийн эмчлэхдлийг бууруулах /1000000 амьд төрөлтөнд/	24
259.	Эмнэлэг дундын мэдээллийн нэгдсэн сүлжээ байгуулах	шинээр барих тордох орны тоо	69 хүртэл
260.	Алсын зайн оношлогооны үйл ажиллагааг өргөжүүлж, техник хэрэгсэл, мэргэжилтнээр хангах	сүлжээнд хамрагдах байгууллагын тоо	600 ор
261.	Сумдын эмнэлгийг халдварт өвчнийг оношлох лабораторийн техник, хэрэгсэлээр хангах	-	14
262.	Сум, архийн эмчийн бэлтгэх тогтолцоо болон хөдөө орон нутагт ажиллах эмч нарын урамшууллыг боловсронгуй болгох замаар анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын эмчийн хангалтыг сайжруулах	-	-
263.	Аймагын төвийн бус, хөдөөгийн сум, тосгон, сум дундын эмнэлэгт ажиллаж байгаа их эмчид 5 жил тутамд 6 сарын үндсэн цалинтай нь тэнцэх хэмжээний урамшуулал олгох	сумын эмнэлгийн эмчийн хангалт /хувь/	100.0

264	Нийслэлийн дүүргүүдэд өмнө, зүүн болон бөгийн спортын юк бүрэн цогцолбор байгуулах, амгийн төсүүдэд спортын ордон, сумын төсүүдэд соёл, спортын төв барих ажлыг үргэлжлүүлэх			
265	Бээжингийн зуны олимпын их наадамд оролцох тамирчдын эрхийг нэмэгдүүлэх үүднээс бэлтгэл сургуулиадад шаардлагатай санхүү, зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах	олонгод оролцох эрх авах тамирчдын төс хүч алын хамрагданаг	15-17	
266	Монголын бүх ард түмний XII их наадамг зохион байгуулах	хүн алын хамрагданаг	60.0	
Тав. Гадаад бодлого, батлан хамгаалах				
Зорилт 17. Монгол Улсын олон улсын болон бүс нутгийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, үндэсний аюулгүй байдлыг, эдийн засгийн хамтын ажиллагааг улам багасгана				
267	Хочор яарш болон гэрүүлэх ач холбогдол бүхий гүрнүүд, бүс нутгийн болон Европын холбооны улсуудтай дээд, өндөр хэмжээний харилцан аяричлалыг тогтоолжуулж, яриа хэлэлцэрийн дэглэмжээ хадгалах, улс төрийн зөвлөлдөх уулзалтыг тогтмол хийх	үйл амжилтаны хэрэгжилтээр		хамтын ажиллагаа улам өргөжиж, гарцарын мөрсөн ороулалт өснө
268	АНУ-тай гурав дахь хөргийн хэмжээнд идэвхитэй хамтран ажиллах их бүрэн түншлэлийн ерөнхий хэлэлцээр, харилцааны зарчмуудын тухай улс төрийн баримт бичиг, Манганы сорилтын сантай ерөнхий гэрээ байгуулж, төмөр зам, эрүүр мөнд, боловсролын төслүүдийг хэрэгжүүлэх			манганы сорилтын сангаас хоронто авч эхэлнэ
269	НҮБ, түүний системийн бэйгуулагчуудын олон талт үйл ажиллагаанд идэвхитэй оролцож, олон улсын хамтын нийгэмлэгт эзлэх байр сууриа улам бэхжүүлэх, Манганы хөгжлийн зорилтуудыг хэрэгжүүлэхэд НҮБ, түүний байгууллагуудтай хамтран ажиллах			МХЗ-уудын хэрэгжилт сайжирна
270	Азийн хамтын ажиллагааны эрх хэлэлцээр, хамтран ажиллах, итгэлцлийг бэхжүүлэх үйл амжиллаанд идэвхитэй оролцох, АСЕАН-ы эрх хэлэлцэрийн салбар дундын түншлэлийн стратегийг боловхи зорих, Чинг Мян санхүүгийн хэлэлцээр нэгдэн орох чиглэлээр ажиллах, Зүүн Азийн хамтын нийгэмлэгт нэгдэх талаар ажиллах			бүс нутгийн хамтын ажиллагаанд дахь Монгол Улсын оролцоо нэмэгдэнэ
271	Гадаад харилцааны бодит шаардлага, улс орны язгуур эрх ашгийг харгалзан халийн чанадад шинэсэр ДТГ нээх асуудлыг судалж шийдвэрлэх, Улаанбаатар Канад, Австрали, Тайланд болон бусад орны ЭСЯ нээлгэх чиглэлээр ажиллах	үйл амжилтаны хэрэгжилтээр		
Зорилт 18. Улс орны батлан хамгаалах бодлого, үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох эрх зүйн зарим өөрчлөлтийг хийж, зэвсэгт хүчний болон дайчилгааны чадавхийг дээшлүүлнэ				
272	Бүс нутгийн өнөөгийн байдал, улс орны аюулгүй байдлын орчин, батлан хамгаалах үйл ажиллагаанд нийцүүлэн хууль эрх зүйн холбогдох шинэчлэлийг хийж, стратеги боловсруулах			батлан хамгаалах эрх зүйн орчин сайжирна
273	Аюулгүй байдлын орчин, улс орны эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн бодит ноцдол боломжтой уламдлан улсын дайчилгааны бодлого төлөвлөлтөд тогтогч хийж, дайчилгааны батлал, нөөцийн бэлтгэл үүрэгтэн, төрийн болон орон нутгийн удирдах бүрэлдэхүүний бэлтгэл сургалтыг зохион байгуулах			бэлтгэл нөөцийн чадвар дээшлэнэ
274	Дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн бүрэлдэхүүний сургалтын төлийн нэгдсэн стандартыг боловсруулж, бүсийн төвүүдэд байгуулж эхлэх	эхний ээлжэнд хамрагдах бүс		2
275	Энхий сахиулах ажиллаганы олон улсын сургалтын төвийг байгуулж, бүс нутгийн хэмжээний дадлага, сургалтыг явуулах ноцолтийг бүрдүүлэх			зэвсэгт хүчний био бүрэлдэхүүний чадавч сайжирна

276.	НҮБ-ын мандатын доор явагдаж байгаа энхийг сахиулах, аврах, сэргээх босгох болон олон улсын бусад ажиллагаанд Монгол Улсын зэвсэгт хүчний бие бүрэлдэхүүний бэлтгэлийг хангаж оролцох оролцоог нэмэгдүүлэх, НҮБ-ын энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцох үүрэг бүхий шинээр байгуулагдсан батальоныг орон тоо, зэвсэг техникээр хангах	үйл ажиллаганы хэрэгжилтээр	
277.	Зэвсэгт хүчний зэриг анги, салбарыг хууль, тогтоомжийн хүрээнд улс орны бүтээн байгуулалтын амьдрал оролцуулах	үйл ажиллаганы хэрэгжилтээр	үйл ажиллаганы хангалтын
Зорилт 19. Иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах, ажил хөдөлмөр эрхлэх таатай нөхцөлийг бүрдүүлэхэд мэргэжлийн хангалтын байгуулалтын үйл ажиллагааг шинэчилж, ажлын үр нөлөөг дээшлүүлнэ.			
278.	Хилийн боомтод мэргэжлийн хангалтыг хэрэгжүүлэх эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгож, үйл ажиллагааны уялдаа холбоог сайжруулах, хяналтыг чангалгах	үйл ажиллаганы хэрэгжилтээр	
279.	Хил, гааль, цагдаагийн байгууллагуудын ажиллах нөхцөлийг сайжруулж, лаборатори байгуулах	лабораторийн шинжилгээнд хамрагдалт /хувь/	70.0
280.	Хүн амын хүнсний аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлагад нийцүүлэн дотоодын болон импортын хүнсний бүх бүтээгдэхүүнд лабораторийн нарийн шинжилгээ хийх нөхцөлийг бүрдүүлж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, баталгаажуулалтын түвшинг дээшлүүлэх	үйл ажиллаганы хэрэгжилтээр	
281.	Химийн хорт болон аюултай бодисыг улсын хилээр нэвтрүүлэх, ашиглах үйл ажиллагаанд тавих хяналтыг эрс сайжруулах	үйл ажиллаганы хэрэгжилтээр	хойшлуулшгүй сэргээн
Зорилт 20. Онцгой байдлын албыг бэхжүүлж, гамшгаас хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх, аврах, хор уршгийг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн болгох чадварыг дээшлүүлнэ.			
282.	Улсын нөөцийн байршил, нэр төрөл, тоо хэмжээг шинэчлэн тогтоож мөрдүүлэх	үйл ажиллаганы хэрэгжилтээр	
283.	Гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагааны эрх зүйн орчныг сайжруулж, гамшгаас хамгаалах иж бүрэн болон команд штабын сургууль, дадлагыг зохион байгуулах	үйл ажиллаганы хэрэгжилтээр	
284.	Гамшгийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх мэдээлэл холбооны сүлжээг сайжруулах, түүний техник хэрэгслийн хангамжийг нэмэгдүүлэх	эрт зарлах мэдээллийн тогтолцоо бүрдэж эхэлнэ	
285.	Олон улсын эрэн хайх, авран туслах үйл ажиллагааны тогтолцоонд хамрагдах асуудлыг судалж шийдвэрлэх		
286.	Аймаг, нийслэлийн онцгой байдлын хэлтэс, газар, аврах отряд, салбар, гал унтраах болон мэргэжлийн аврах ангуудын техник, багаж хэрэгслийн хангалтыг нэмэгдүүлэх		

287.	Байгалийн гэмшиг, үйлдвэрийн ослын үед шаардагдах гэмшигн нөөцийг бүрдүүлэх	-	-
288.	Боловсрол, гэмшигн аюулгүй бууруулах чиглэлээр гэмшигн эрсдэл эмзэг байдлын үнэлгээг тогтоол хийж хөвшүүлэх	-	-
289.	Иргэд, олон нийтэд тулгуурласан гэмшигээс хамгаалах удирдлагыг хөгжүүлэх	-	-
290.	Гэмшигн хяналт, шалгалтын ажлын баталгаажуулалтын түвшинг дээшлүүлэх	-	-
Зургаа. Засаглал, эрх зүйн шинэчлэл			
Зорилт 21. Эдийн засаг, нийгмийн бүх хүрээнд хариуцалтын тогтолцоог эрс дээшлүүлж, төрийн үйлчилгээг иргэдэд хүнд суртал чирэгдэлгүй, шуурхай хүргэж, ил тод байдлыг хангахад охиц гаргана.			
291.	Иргэний эрх, эрх чөлөө, шударга ёс, ил тод байдлыг баталгаажуулсан хууль хяналтын тогтолцоог бүрдүүлж, эдийн засгийн хөгжлийн чадавхийг нэмэгдүүлэх	-	-
292.	Бүх салбарт байгаа хариуцлага тооцоо механизмдын эрх зүйн үндсийг дахин нягтлан үзэж, чангатгах, боловсронгуй болгох	-	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр
293.	Төрийн албаны хүнд суртлыг багасгах замаар төрөөс иргэдэд үзүүлэх үйлчилгээний чанарыг сайжруулах, төрийн албан хаагчдын ёс зүйн хэм хэмжээг тогтоож, хариуцлага хүлээлгэх зарчмыг тодорхой болгох арга хэмжээг авах	-	-
294.	Улаанбаатар хотод, төрийн албан ажлын үйлчилгээний хэрэгцээнд 13 литрээс илүү тулш хэрэглэдэг хөдөлгүүрийн цилиндрийн багтаамж ихтэй автомашин хэрэглэхийг хориглох	-	-
295.	Яам, агентлагийн болон төрийн захиргааны дүнд, доод шатны түвшинд бүтцийн өөрчлөлт хийж цомхон, чадавхарг удирдлагын бүтэц бий болгох	-	-
296.	Орлогоороо санхүүждэг агентлагуудыг төсвийн санхүүжилтээр санхүүждэг зарчимд шилжүүлэх	-	-
297.	Аймгийн төвийн болон аймгийн төвд ойрхон оршдог сумдыг засаг захиргааны нэгжийн шинэчлэл хийх асуудлыг шийдвэрлэх	-	-
298.	Сумдын Засаг даргын Тамгын газрын ажлын хэргийг сайжруулах, боловсон хүчний чадавхийг сайжруулах ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулах	-	-
299.	Бие хүний өгөгдөл, гарын хурууны хээ, нүдний цөцгийн тусгалын мэдээллийн улсын нэгдсэн сан байгуулах асуудлыг судалж шийдвэрлэх	-	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр

300.	Сонгуулийн хууль, тогтоомийг боловсронгуй болгож, сонгуулийн хууль тогтоомж зөрчигчдэд, ялангуяа сонгууль зохион байгуулж буй ажилтанд хүргээлгэх харилцалыг өндөржүүлэх	-	-	-	-	-	-
301.	Монгол Улсын Их Хурлын 2008 оны ээлжит сонгуулийн өмнө хүн амын бүртгэл, тооллогын тоо, мэдээний зөрүүг арилгах, бүрдүүлэнгүй болгох	-	-	-	-	-	-
302.	Гэмт хэрэг, гэм буруугай үйл ажиллагааны улмаас учирсан хохирлыг нөхөн төлүүлэх зохистой механизм, эрх зүйн үндэсийг бүрдүүлж мөрдүүлэх	-	-	-	-	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
303.	Цагдаагийн байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтнаас торгуулийг бэлэн мөнгөний хэлбэрээр өндөгдүүлж байгаа журмыг өөрчилж, төлбөр тооцоог бэлэн бусаар хийх асуудлыг шийдвэрлэж мөрдөх	-	-	-	-	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
304.	Иргэний бүртгэл мэдрэгэл, шалтхих хөдөлгөөн, гадардын иргэн, харьяатын асуудлаарх төрийн үйлчилгээг нэгдсэн сүлжээнд оруулж иргэдэд шуурхай үйлчлэх	-	-	-	-	үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр	-
305.	Хууль тогтоомж хоорондын эерхлийг судлан арилгах арга хэмжээг эхлүүлэх	-	-	-	-	-	-
306.	Засаглал, эрх зүйн шинэчлэлийн хүрээнд УИХ-ын Байгалин хороодыг орчин үеийн ахлын техникийн хэрэгсэлээр хангах	-	-	-	-	-	-
307.	Сумдад цагдаагийн голбан бэрхж ахлыг эрчилжүүлэх	-	-	-	-	-	юбаны тоо 80

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдөр

Дугаар 96

Улаанбаатар хот

Импортын барааны гаалийн албан татварын хувь, хэмжээ тогтоох тухай

Гаалийн тарифын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийг үндэслэн Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. 2008 оны 7 дугаар сарын 1-ний өдөр хүртэл импортлосон хүнсний буудай болон энэ хугацаанд импортлосон 40.0 мянган тонн буудайн гурилын гаалийн албан татварын хувь, хэмжээг тэг /0% хувьтай тэнцүү байхаар тогтоосугай.

2. Энэ тогтоолын 1 дүгээр хэсэгт заасан хугацаа дууссан, эсхүл мөн хэсэгт заасан хэмжээнд хүрснээс хойш энэ тогтоол үйлчлэхгүй.

3. Хилийн боомтуудаар импортлох буудайн гурилын хэмжээг тогтоож, хяналт тавьж ажиллахыг Засгийн газар /С.Баяр/-т даалгасугай.

4. Энэ тогтоолыг батлагдсан өдрөөс буюу 2007 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Д.ЛҮНДЭЭЖАНЦАН

Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газраас гаргав.
Хаяг: <<Төрийн мэдээлэл>> эмхтгэлийн зөвлөл.

Улсын Их Хурлын Тамгын газрын
Хэвлэх хэсэгт хэвлэв.

Улаанбаатар-12
Төрийн ордон

☎ 265908
Индекс: 14003

☎ 329487
Хэвлэлийн хуудас: 2/5